



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

Capitulare primum anni DCCCIX. sive capitula quae Domnus Imperator
Aquis palatio constituit in anno nono.

urn:nbn:de:hbz:466:1-19366

ITEM DE ANNO VIII.

- I. DE pace infra patriam.
 II. De Canonicis & monachis.
 III. De falso testimonio & perjurio.
 IV. De his qui se fraudulenter ingenuare volunt, & aliqui optumescunt.
 V. De falsis monetis.
 VI. De illorum hominum conquista qui modò foris ducti fuerunt, & postea adquisierunt postquam patres eorum & parentes ducti sunt.
 VII. De decimis & nonis.
 VIII. De latronibus & disciplina eorum.
 IX. De operibus palatij ad Vermerium.
 X. De illo broilo ad Attiniacum palatium nostrum.

CAPITVLARE PRIMVM ANNI DCCCIX.

Nunc primùm editum ex veteri codice MS. sancti Vincenij Metensis.

CAPITVLA QVÆ DOMNVS IMPERATOR AQVIS PALATIO CONSTITVIT IN ANNO NONO.

- I. DE Ecclesiis non bene restauratis.
 II. De causis quæ cotidie non cessant.
 III. De pace latronum.
 IV. De concordia fidelium nostrorum.
 V. De fugitivis quos non cessant recipere & abscondere.
 VI. De vagis peregrinis qui propter Deum non vadunt.
 VII. De homicidiis.
 VIII. De monetis & mensuris modiorum & sextariorum.
 IX. De beneficiis nostris non bene condrectis. Et ut nonæ vel decimæ per omnia donentur.
 X. De Clericis & Vassallis, ut nullus sine licentia domini sui recipiatur.
 III. 49. 50. XI. De meziban, id est, de latrone forbannito. Ut unusquisque Comes alio mandet, ut nullus eum recipere audeat. Si liber eum susceperit, solidos quindecim componat. Si servus, centum viginti ictus accipiat, & insuper dimidium caput ejus tondeatur.
 XII. Ut nullus absque iustitia pauperem & inopem expoliare præsumat.
 III. 40. XIII. Ut nullus ad placitum venire cogatur nisi qui causam habet ad querendam, excepto Scabinis & Vassallis Comitum.
 XIV. Ut nullus audeat præstare adjutorium ei qui malè facit aut respondere.
 XV. Ut Missi nostri per misericordiam viriliter in omnibus agant.
 XVI. De testibus, sicut in anterioribus capitulis continetur, ut jejuni ad placitum veniant, & postquam comederint, nec testimonium dicere nec sacramentum jurare possint. Et ut priusquam jurent, separatim discutiatur.
 XVII. Ut nullus præmium recipiat propter iustitiam tollendam.
 XVIII. De mercatis, ut in die dominico non agantur, sed in diebus quibus homines ad opus dominorum suorum debent operari.
 XIX. De pontibus & viis, ut nullus ibi teloneum accipiat. Et ut nullus cogatur ad pontem ire ad flumen transeundum propter telonei causam, quando ille in alio loco compendiosius illud flumen transire potest.
 XX. Ut omnes iudicio Dei credant absque dubitatione.
 XXI. Si Presbyter chrisma dederit, III. 55. ab Episcopo degradetur, & postmodum a iudice manum perdat, si propter iudicium subvertendum hoc fecerit.
 XXII. Ut iudices, Vicedomini, Praepositi, Advocati, Centenarij, Scabinei boni & veraces & mansueti cum Comite
 III. 54.
 III. 56.
 Ibid. 56.

& populo eligantur & constituantur ad sua ministeria exercenda.

XXIII. Si verò Advocatus sacramentum contra alium habuerit, & jurare non potest, propter hoc beneficium suum non perdat.

XXIV. De debitis pauperum anterioribus & negotia faciendâ antequam fructus colligatur, omnino inantea cavenda hoc ex ore proprio locuti sumus. Vnusquisque præfenti anno sive libero sive servo suum de famis inopia adiutorium præbeat.

111. 37. XXV. Vt loca ubi placita esse debent bene restaurata fiant, sicut ore proprio diximus, quò in hiberno & in æstate ad placita observanda usus esse possit.

XXVI. De traditionibus, ut in abscondito non fiant propter contentiones diversas.

XXVII. Vt nullus comparationes faciat cum paupere dolosè, nisi per justitiam.

XXVIII. Vt postquam quisque ad mortem fuerit iudicatus, neque iudex fiat, neque Scabinus, neque testis, nec ad sacramentum recipiatur; sed unde alij jurare debent, ipse semper ad iudicium Dei examinandus accedat.

111. 38. XXIX. Sacramenta verò quæ ad palatium fuerint iudicata, ibidem finiuntur. Et si consacramentales homines cum ipso venire renuerint, iussione dominica aut indiculo ad palatium venire cogantur.

Ibid. 47. XXX. De illis hominibus qui propter eorum culpas ad mortem iudicati fuerint, & postea eis vita fuerit concessa, si ipsi justitiam ab aliis requisierint, aut ab eis justitiam quarere voluerint, qualiter inter illos iudicium terminetur. Primò omnium de illis causis pro quibus iudicatus fuit ad mortem, nullam potest facere repetitionem, quia omnes res suæ secundum iudicium Francorum in publico fuerunt revocate. Et si aliquid in postmodum, postquam ei vita concessa est, cum iustitia adquirere poterit, in sua libertate teneat, &

defendat secundum legem. In testimonio non suscipiatur, nec inter Scabinos ad legem iudicandam locum teneat. Et si ad sacramentum aliquid ei iudicatum fuerit quod jurare debeat, si aliquis ipsum sacramentum falsum dicere voluerit, cum armis contendat.

XXXI. Si alicui post iudicium Scabiniorum fuerit vita concessa, & ipse in postmodum aliqua mala perpetraverit, & justitiam reddere noluerit, dicendo quòd mortuus sit & ideo justitiam reddere non debeat, statutum est ut superius iudicium sustineat quod antea sustinere debuit. Et si aliquis adversus eum aliquid malè fecerit, secundum æquitatis ordinem licentiam habeat suam justitiam requirendi de causis perpetratis postquam ad mortem iudicatus est. De præteritis maneat sicut supra dijudicatum fuit.

XXXII. Vt Comes qui latrones in forbanno miserit, vicinis suis Comitibus notum faciat eundem latronem esse forbannitum, ut illi eum non recipiant.

XXXIII. Vt nullus quislibet Missus noster, neque Comes, neque iudex, aut Scabinus, cuiuslibet justitiam dilatare præsumat, si statim adimpleta poterit esse secundum recitandam; neque præmia pro hoc à quolibet homine per malum ingenium accipere præsumant.

XXXIV. Vt nemo propter cupiditatem pecuniæ & propter avaritiam suam prius det pretium & futuram coemptionem sibi præparet ut duplum vel triplum tunc recipiat. Sed tunc tantum quando fructus præfens est, illos comparet.

XXXV. De hospitalitate & susceptio- ne iterantium tam Missorum nostrorum quam reliquorum bonorum hominum.

XXXVI. Quòd Missos nostros ad vicem nostram mittimus.

XXXVII. De illis qui vinum & annonam vendunt antequam colligantur, & per hanc occasionem pauperes efficiuntur.

